

SLOVENSKI NAROD.

lahaja vsak dan, izvzemši ponedeljke in dneve po praznikih, ter velja po pošti prejemati, za avstro-ogerske dežele za celo leto 16 gold., za pol leta 8 gold. za četrt leta 4 gold. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za celo leto 13 gold., za četrt leta 3 gold. 30 kr., za en mesec 1 gold. 10 kr. Za pošiljanje na dom se računa 10 krajc. za mesec, 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele za celo leto 20 gold., za pol leta 10 gold. — Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za dijake velja znižana cena in sicer: Za Ljubljano za četrt leta 2 gold. 50 kr., po pošti prejemati za četrt leta 3 gld. — Za oznanila se plačuje od četiri- stopne petit-vrste 6 kr., če se oznanilo enkrat tiska, 5 kr. če se dvakrat in 4 kr. če se tri- ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvole frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Ljubljani na celovski cesti v Tavčarjevi hiši „Hotel Evropa“.

Opravištvo, na katero naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne reči, je v „Narodni tiskarni“ v Tavčarjevi hiši

Vstane v Hercegovini.

Od turško-hrvatske meje 25. jul.

[Izv. dop.]

Hercegovci so se tedaj vzdignili „za krst častni i slobodu zlatu“. Po hercegovskih gozdih i planinah sveti se kristijansko bojno orožje. Možje in mladeniči stoje na braniku žene in device pa molijo boga za blagoslov njihovemu orožju. Pet sto let se uže bori Jugoslovanstvo proti azijskemu barbarstvu, proti „aždaji sedmoglavi“, kakor se turštvo v hercegovsko-srbskih narodnih pesmih alegorično imenuje. Upajmo, da se sedanja hercegovska vstaja razširi čez celo turško Jugoslovanstvo. Bitka na Kosovem polji se uže bje pet sto let, ter se bo bila, dokler je še kaj Srbstva pod turškim robstvom. V sosednji Bosni je vse po konci. Turki se po gostem sestajejo, posvetovaje se, kako bi mogočo in celo verjetno vstajo bosniške raje takoj v začetku zadušili. Videti je, da so v velikem strahu. Raja je tiha in mirna, samo da ne bi s čem sumljivost in okrotnost Turkov proti sebi ne še bolj obudila. Sicer bi se pa tudi ona takoj vzdignila, samo da bi jej mogli Hercegovci kolikor toliko roko podati.

Ali bode hercegovska vstaja kakšen vspeh imela? — Bode, samo če se vstajnikom posreči, vstajo vsaj tja do zime vzdržati. Do tačas bi mogli tudi Črnogorci in Srbija v akcijo stopiti. To odvisi pa spet od inostranih velevlasti. Še celo Italija nij mogla sama sebe osvoboditi in zediniti, nego je trebala vnanje pomoči, in za to bi čudež bil, če bi se Hercegovina in Bosna sami Turštva otresti mogli. Sicer je pa v Bosni mej Turki kakor mej Rajo mnenje razširjeno, da za vstajo Avstro-Ogerska stoji. Veliki pogrešek bi pa bil, če bi Hercegovci na vnanjo pomoč uže sedaj računali, ter se na njo zanašali. Ugledajmo se mi Jugoslovane v Italijane. Kadar god je tu pa tam v Italiji, ko je še pod jarmom Burboncev, papeške vlade in Nemcev vzdihovala, kaka vstaja bila — in teh je bilo mnogo — prihiteli so taljanski mladeniči od vseh strani ustajnikom na pomoč. Garibaldi je skrbel za vojsko, za „momčad“, Mazini za fondove. Kako je pa pri nas Jugoslovanih? — Hercegovci boré se v prvi vrsti za sebe, v drugej pa za celo Jugoslovanstvo, boré se za hrvatskega kralja. Ne bi li bilo vredno in častno in dolžnostno, da jim četa hrvatskih mladeničev v pomoč priskoči! Saj se vendar iz Zagreba skor v enem danu do bosniške meje pride, ki je celó odprta. Hrvatska narodna stranka bo se vé da rekla, da ogerska vlada take ekspedicije ne bi nikoli pripustila. Ali so pa taljanski „Garibaldini“ kdaj

svoje vlade dozvole prosili? Diverzija samo ene stotine oboroženih mož v Bosno, bi bila velika pripomoč Hercegovcem. Cela Bosna bi se vzdignila. Po Hrvatskem se bodo, če je res, začeli denarni prineski za Hercegovce nabirati. Hercegovcem pa v tem hipu gotovo nij toliko denarja treba, kolikor ljudij, „momčadi“. Sicer je pa še v živem spominu, kako se je barantalo s tistimi denarji, ki so se leta 1858. po Hrvatskem za Črnogorce nabirali. — V Hercegovini boré se pravoslavci in rimo-katoliki pod istimi zastavami. Kdor vé, kako se ta dva veroizpovedanja zlasti v Bosni in Hercegovini mrzita in kako je turška vlada to mržnjo podpihovala in v svoje koristi upotrebljevala, bode pripoznal, da je ta denašnja sloga mej njima za denašnje ustajo velike važnosti. Grdo je pa, da v očigled tega en del hrvatske žurnalistike še zmirom se v „Srbe“ zaganja, in sicer brez dovoljnega povoda. Ne cepajmo se za boga Jugoslovani v očigled velikih dogodjajev, ki se na Turškem pripravljajo!

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 26. julija.

Dunajska uradna „Wiener Abendpost“ javlja, da bodo v prihodnjem skupnem državnem proračunu nekaj večje svote postavljene, ki se ne dajo odlagati. Za kanone iz jekla in bronce, za popravo vojaških šol, za ojezdčenje stotnikov, poboljšanja materialnega stanja vojakov, poboljšanja vojnih bolnic, in popravljanje generalnega štaba.

Iz Carigrada je dunajska vlada dobila poročilo, da turška vlada nij mogla upora v Hercegovini z lepo pomiriti. Turčija pravi, da sicer ta upor nij politične, nego samo krajne naravi.

Iz **Prage** se brzojavlja, da so pri višegradskih volitvah v občinski zbor voljeni svobodomisljeni Čehi, klerikaleci so propali.

V **Galiciji** bodo volitve za deželni zbor februarja meseca prihodnjega leta.

Vname se države.

Punt v **Hercegovini** se širi, pravijo jugoslovanske novine, vendar novih zanesljivih poročil nij, ki bi to veselo novost potrdili. Iz Mostara se piše dalmatinskemu „Narodnemu listu“, da vstajniki ne verujejo, da bi Črna gora in Srbija bili protivni, ker to bi bil pogin upornikom in sramota Srbom. Iz tega samega se pové, da so se vstajniki z upanjem vzdignili, da tudi Srbija in Črna gora pritisne za njimi. Od teh dveh držav je torej odvisen ves vspeh ali nevspeh. V Zadru so narodni Dalmatinci, v Zagrebu Hrvatje začeli nabirati denarne podpore za vstajnike.

Najnovejša poročila iz Hercegovine se javljajo iz Dubrovnika: 23. t. m. so napadli Turki pri Nevesinji Hercegovince. Vname se ljut boj; na obeh straneh je bilo mnogo mrtvih in ranjenih. 24. julija udarijo turški vojaki iz Stolca, ter se spopadejo z

Hercegovinci pri Dabri. Vstajniki zaskočijo Turkom, katerih je bilo 4 kompanije, njihove pozicije za hrbtom, ter jih zapodé v beg pri Bilečini. Boj je trajal celi dan. Izid natančen pa nij še znan. Isto tako je bil boj pri Gabeli. Turki so zapalili Gorico. — Laški list „Movimento“ iz Genove poroča, da je bil pri starem Garibaldiju nek črnogorski vojvoda, ki je slavnega revolucionarja prosil pomoči, ter mu ob enem ponudil vodstvo enega oddelka črnogorske armade.

Črnogorski vojvoda Plamenac je bil v nedeljo na Dunaji, gotovo v zadevah vstanka in udeležnja Črne gore.

Ruski poslanik pri turški vladi v Carigradu, general Ignatiev je okrajšal svoj odpust, ki ga je imel in šel iz tople naglo skozi Dunaj v Carigrad. Politični zrak je sedaj v Carigradu jako zadušel zaradi vstaje v Hercegovini.

Francoska narodna skupščina je dalje v drugem posvetovanji sprejela prve tri članke postavbe o volitvah v senat. Nasvet radikalca Madiera, volitve senatorjev in poslancev za november in december ustanoviti je bil s 400 glasovi proti 84 glasovi zavržen.

Iz **Madrida** javljajo: V ustavnej komisiji je bil paragraf o religiozni toleranci ali verske svobodi z 22 glasovi proti 2 sprejet.

Nemčija, ki vedno išče uzroka ali izgovora za novo vojno s Francosko, namestila zopet Belgijo z noto napasti zaradi tega, ker se tam naseljujejo iz Nemškega prognani redovni duhovniki. Tako vsaj poroča „Germania“.

Dopisi.

Iz **Vipavske doline**, 20. jul.

[Izv. dop.] Ne bi bilo nezanljivo, pretresati, kdo je v resnici bolj liberalen — se vé, da si moramo misliti liberalizem v svojem pravem, blagem, svetem pomeđu — mi kot nazadnjaki, mračnjaki in fanatiki, psovani slovenski narodnjaki, ali pa ona nemčurška svojat, ki se kot braniteljica napredka in svobode nosi. Rezultat tega pretresovanja bode pri vsacem logično mislečem človeku: Mi! Da, mi! to lahko trdimo s ponosom. Da dokažemo to trditev, nam nij treba drugega, nego da se ozremo nekoliko na politično gibanje v naši Vipavski dolini od začetka ustavne dobe v Avstriji.

S politiko okvarjajočemu se slovenskemu občinstvu je znano, da nas je do lanskega leta v deželnem zboru zastopal naš dekan g. Grabrijan in da se je pri nas ves čas plesalo na slovensko piščalko, če prav na Costovo. Zakaj ste, slavni vi nemčurji, to trpeli? Zakaj niste moža iz svoje vrste v deželni zbor spravili? Ko se vendar hvalite, kako velikanske simpatije da uživa nemčurška vlada pri slovenskem ljudstvu, kakor so na primer nemški listi svetu lagali, kaka občna zadovoljnost da vlada na celej Kranjske o zmagi pri slaboznanih (pred porot-

nike še sedaj nismo prišli zaradi očitanja vaše nemške *stevparije*) volitvah v trgovinsko zbornico. Zakaj ne, vas vprašamo? Zato ne, ker ne uživate prav nobenih simpatij, ker vsak najmanjši poskus, narodnej stranki oponirati, vam je prinesel novo blamažo, s kratka: Vi ste bili narodnej klerikalnej stranki nasproti popolnem onemogli. Približale so se leta 1873. direktne volitve v državni zbor. Vi ste prej svetu lagali, da niste nasprotniki slovenske narodnosti, ampak le sovražniki fanatičnega popovstva. Vendar pokazali ste nam svobodomiselnim narodnjakom, da vam je le na nemškovačnem gospodstvu ležeče, da vam nij nobeno sredstvo preslabo, da vzdržite nemštvo na površju in vse druge nemške narode, naj bodo svobodomiselni ali klerikalni, z vso silo, pri njih narodovskem napredovanju oponirate in tlačite. Če bi bili vi nemškovačni možje „liberalci“ v pravem pomenu besede, podali bi bili svobodomiselnim narodnjakom z veseljem roko, njih zahteve v narodnem obziru kot opravičene priznali. Tega niste storili.

Volitve v trgovinsko zbornico in čudne reči, ki so se godile, so menda „unicum“ v Avstriji. Da! te volitve so našim posestnikom oči odprle, videli so, da so prevarjeni in od tistega časa se je izvršil v političnem smišljenju prevrat. „Rajši klerikalca, kakor prokletega nemčurja,“ je obče geslo.

Slavni nemčurji, vi ste si s svojo „zmago“ pri volitvah v trgovinsko zbornico več škodili, nego vse rogoviljenje klerikalnih fanatikov, ker ste prenepošteni in ker nemate niti iskricke čuta za pravico in pravo blagost ljudstva. Vi s svojo pravo nemčurško nesramnostjo pri razširjanju liberalnih načel največje opovire delate, ker jih diskreditirate, to-le naj si zapomni listič iz blatne ulice.

Končno pa hvala vipavskim, „recte“ tržkim ex-narodnjakom, ki zaradi osobnega prijateljstva so edini pripomogli, da se vzdržuje nemškovačni „Leseverein“, pri nas jedina prikazen nemškutarstva, tega parasita na našem slovenskem deblu. A zapomnite, da maščevalna Nemesis je poštena in ostra sodnica — ona nobenemu renegatu ne priznane.

Svobodoljub.

Iz Notranjskega, 22. julija. [Izv. dop.] Ko so imeli učitelji drugih okrajev uže skoraj povsod letošnje učiteljske konference, nij o naši učiteljski konferenci v Postojni za letos niti duha, niti sluha. Bog ti ga vedi, kaj naš okrajni šolski nadzornik Demšar toliko časa odlašal z učiteljskim shodom! Mislil li letošnji učiteljski shod določiti še le v šolskih počitnicah, ali je mar na istega popolnem pozabil! Da bi bila konferenca mej velikimi šolskimi počitnicami, ne zdi se mi prilična, kajti zmerno je, da se učitelji oni čas po navadi razpršijo na vse štiri vetrove sveta. No, saj imajo pa tudi prav, da porabijo priložni čas v svoje dušno in telesno razvedrilo.

Delavec, ki se ves božji dan trudi in poti, hrepeni, da bi se oddahnil in odpočil. In ravno velike šolske počitnice so vrlo dobro zdravilo zoper šolski prah. Torej še enkrat rečem: Nikakor se mi ne zdi prilično, da bi se s konferenco odlašalo do prihodnjih velikih počitnic.

Pri tej priliki še eno besedo gg. učitel-

jem Postojnskega šolskega okraja. Od kar so Simovci v Ljubljani zasejali seme razdvoja mej kranjsko učiteljstvo, pogreša se mej učitelji toliko potrebna sloga. Nekateri učitelji so nekako zbegani, ter ne vedo skoraj, pri čem so. Tako naj ne bode v prihodnje. Nasvetujem torej, da se učitelji postojnskega šolskega okraja pri prihodnjem konferenci pomenimo o tem, ako bi ne bilo potrebno in koristno, če si osnovamo samostojno svoje okrajno učiteljsko društvo. Bratje! složimo se, ter pokažimo „Simovcem“ et comp. v Ljubljani, da je po lepej Sloveniji še takoj značajnih, poštenih in vrljih narodnih učiteljev, ki nemajo straha, da bi jim zamorila „Zima“ narodno zavest, pokažimo svetu, da nam je sloga in korist narodnega šolstva toplo pri srcu.

Iz savinjske doline 23. julija [Izv. dop.] Od več krajev slišali so se letos žalostni glasovi, da je toča uničila večino letošnjih pridelkov in mislili smo, da vsaj v našo lepo savinjsko dolino ne bode tega nemilega gosta. A temu vendar nij bilo tako. Dne 12. t. m. začela je padati toča, po velikosti debelim orehom podobna, ter pokončala v kratkem lepe poljske pridelke. Največ škode je storila od Gomiliskega tja do Žavca, kjer je dobri dve tretjini poljskih pridelkov uničila. Ubogi kmetje so kar obupani, kajti z davki so preobloženi, pridelke pa jim vsako leto kaka elementarna nesreča pokonča: enkrat mraz, drugič toča, potem zopet voda itd. Slaboverni vseskozi klerikalno ljudstvo mnogo neumnega ugiblje, kdo da je toča „napravil“. Najbolj dolže v tem obziru čisto nedolžnega fajmoštra A. St. na Gomilakem, ker se je ravno tam začela toča. Čudno, da ljudje ne vidijo, da če bi jo župnik naredil, gotovo bi ne bil pustil, da je njegov zel nik tudi potolkla. Največ uzroka temu neumnemu dolženju si je napravil g. župnik sam, ker se svojimi farani v večnem prepiru živi in nevedno ljudstvo misli, da „gospod tako svojo jezo izsipljejo.“ Kolikor je nam znano Kristus nij učil sovražiti se mej soboj!

Po naših šolah se hvala bogu vsaj mladina podučuje o natoroznanstvu, da ne bo pozneje ljudstvo tako praznoverno; pri odrastelih ljudeh pa bi morala duhovščina vsaj nekaj storiti in ljudstvo podučiti. Žali bog, da se zadnje le malokje ali celo nič ne stori!

Iz Zagreba, 23. julija. [Izv. dop.] Ime dr. Makanca še zmirom na površji naše politične situacije plava. Okolo njegovega imena snujejo se vsakovrstne kombinacije. Kljub vsemu malenkostnemu polemiziranju od strani narodne stranke je vendar Makanec denes političen faktor, s katerim se računati mora. „Obzor“ je prinesel vest, da se je Makanec zvezal s Starčevićem in z Magjaroni. Ta vest je celó neverjetna. Zakaj? Zato, ker je zveza tako različnih življenj nemogoča. Makanec, priznavajoč Srbstvo in Jugoslovanstvo, ne more nikakor se zvezati s Starčevićem, nekajočemi Srbstvo. Makanec, zahtevajoč zopetno revizijo revidirane nagodbe in samostalnost Hrvatske, ter neodvisnost od Magjarov, ne more nikakor v solidarnost stopiti z Magjaroni, katerim je uže revidirana nagodba trn v oku. Makančeva, Starčevićvska in magjaronska opozicija so samo v toliko „solidarne,“ v

kolikor so vse tri baš opozicije, v vsem drugem je razlika mej njimi mnogo večja, nego n. pr. mej Makancem in narodno stranko. Sicer je morda res, da so na konferenci deželne opozicije, sklicane po dr. Makancu, tudi Starčevićevci in neki bivši Magjaroni udeležili se. Ali zedinili se nijso. — Volilna agitacija je še zmirom jako mrtva. Pa kaj ne bi bila mrtva, vsaj še zmirom kandidati postavljeni nijso. V očigled dogodjajev, pred katerimi stoji sedaj Jugoslovanstvo, je ta apatija v idejah pri nas jako škodljiva. Koristna je samo za specifične koristi naše narodne stranke, katere bo z lahkim naporom svoje kandidate v sabornico porinila. Na tisti „Obzorov“ vščip, da bodeta zagrebška dopisnika „Sl. Nar.“ in pražke „Politike“ prva kot dobrovoljca v Hercegovino zletela, in tam za jugoslovansko idejo se borila, na ta vščip odgovarjam, jaz za sebe, da bom precej v Hercegovino odjuril, kakor hitro bom čul, da je urednik „Obzora“ v ogerskem saboru proti zatvorenju slovaških gimnazij in slovaške matice, proti smrvenju Srbstva in drugih nemagjarskih narodnostij ne javno moževsko protestiral, kot Hrvat in Slovan, nego samo skrivaj pest v žepu pokazal. Gospodine uredniče „Obzora“: „hic Rhous, hic salta“, ali po naše: zmetajte najprej pred svojim pragom itd.

Domače stvari.

— („Slovenski Narod“) je bil včeraj zopet zaplenjen ali *konfisciran*. Povod zaplenjenja je bil slavnej policiji naš uvodni članek, v katerem smo odgovarjali nemškim listom na njih članke, ki izražajo upanje, da bode novi škof ljubljanski za njih namene delal. Pri ugovornej obravnavi bomo čuli „razloge“, sedaj se samo čudom čudimo, da mi Slovenci se svojega narodnega stališča ne smemo o stvari govoriti, kjer je uže vsak dunajski novinski jud svojo sodbo silil.

— (Goriški nadškof g. Golmajer) pride sam v Ljubljano, kakor čujemo iz zanesljivega vira, da posveti dr. Pogačarja za škofa ljubljanskega. Pri tej priliki goriški vladika, rojen Gorenjec, obišče svoj rojstni kraj in prirodne krasote gorenjske strani.

— (Velikanska najdba.) Na ljubljanskem močvirju je našel posestnik gosp. Peruci za znanost prezanimive sledove iz predhistoričnih časov stavljenja človeških stanovanj na koleh in sredi vodá, tako zvane „pfalbauten“. Uže se dalje koplje. Več o tem prihodnjič.

— (Nedeljski izlet „Sokolov“ na Dobravo) nij bil velik kar se tiče števila izletnikov, ali v drugem oziru vesel. Mala četa „Sokolovcev“ je odrinila ob pôlu treh se zastavo proti lepej Dobravi z mislijo „malo nas je a smo ljudi“. Dospel je „Sokol“ tja o 1/2 5. uri in pozdravljal ga je pokmožnarjev na dveh krajih. Najprej je pohodil „Sokol“ tamošnje narodno bralno društvo v njegovej dvorani v — farovži. Načelnik „Sokola“ je zbranim možakom umevno razložil namen njihovega društva, na kar se mu je g. predsednik, sicer zelo enostranskega in časopisov revnega bralnega društva, zahvalil. Pevci so potem zapeli lepo pesem „lepa naša domovina“ in so se napotili vsi v sosednjo „Švico“, na vrt krčmarja Dolinarja, ki je bil primerno okinčan. Tu se je

pričela prosta zabava s petjem, ki je trajala do poznega mraka. Odhajaje proti domu se je „Sokola“ načelnik zbranim Dobravčanom v navdušenem govoru zahvalil za odkritosrčen naroden sprejem.

— (Ljubljanska „požarna straža“) je naredila v nedeljo izlet v Loko. Čujemo denes več govoriti, da so neki „feuerwehr“-ci sami krivi pretepa, ki je nastal s domačimi fanti. Mi nečemo govoriti tiskati, ako bi se pak krivo poročalo o „atentatu“, kakor se morda v kratkem poročilo „Laib. Ztg.“ uže dela, prosimo svoje loške prijatelje, ki so dobro podučeni, da nam po vsem resnično stvar poročajo. Uradni nemški list poroča, da so „feuerwehrei“ morali v Loko marširati „unter Bedeckung“ menda od najetih kmetijskih fantov. Čemu je to treba? Ali nij baš to krivo „atentata“? Ne znamo še.

— (Strastnemčurskih učiteljev.) V ljubljanskih učiteljskih krogih smo sledeče čuli: Trije ljubljanski slovenski učitelji so vsled želje ministerstva izdelali neko, baje jako potrebno slovensko berilo. Po Pirkerjevem naročilu ga izročé v pregled stalnemu odboru dež. učiteljske konference, v katerem sedé nemčurske velikosti Gariboldi, Linhart itd. Razumljivo je, da ti dela svojih nasprotnikov nijso odobrili, kaj še, vse so skoro zavrgli, nič nijso odobrili, še pisava jim nij po volji, in — čuj slovenski svet: Spodtikali so se nad besedo „po Slovenskem“, rekoč, pod tem imenom nij dežele na Avstrijskem in jo tako popravili: „Po Kranjskem, Štajerskem, Koroškem, Goriškem, Istri, in v Trstu z okolico.“

— (V Celji) so bili, kakor se nemškim listom poroča, 24. t. m. zbrani od graškega deželne odbora pozvani nekateri zaupni možje, ki so se posvetovali o premembah občinskih uravnav in postav in o notranji upravi sploh.

— (Nova knjiga za narodne šole.) G. Lapajne, ljutomerski nadučitelj, je po znanem popularnem nemškem pisatelju, graškem profesorji dr. Netolički poslovenil „Mali prirodoepis s podobami za narodne šole“, ki je v originalu uže od vlade potrjen. Ta knjiga, obsega na kratko vse tri dele prirodoписа, je pisana v prav umevni slovenščini in ima na jako lepem papirju mnogo ličnih podob. Dobra došla torej slovenske mladini in slovenskim učiteljem! Dobiva se po 60 kr. pri založniku Bušaku in Irrgangu v Brnu.

— (Konfiskacija.) Tudi tržaški državni pravdnik se hoče navaditi slovanske liste konfiskovati. Zadnji broj gotovo ne ostre „Naše Sloge“ je bi zaplenjen.

— (Vihar.) Strašna noč je bila pri nas — piše se nam iz Šturija 23. t. m. — od 10 do 12 ure. Bliskanje in grmenje in tulejne v oblaci, da je bilo groza. Poslopja so se tresla in ob 11 uri in polu vstane tak strašen vihar ali kakor pravijo ruvin, da koder je zajel, je vse polomil in zril, drevje, turšico, to je vse ležalo na robe in križem in več streh je poškodoval. Mej tem se pa vlije velik dež, da je voda močno narasla posebno pa Hubel je s svojih bregov šel. Pri nas je veliko moče, tako da nič dobrega ne pričakujemo, če nam hog naglo boljšega vremena ne pošlje. (Tudi drugod je tako. Ur.)

— (Prvo grozdje) iz Vipave smo v Ljubljano dobili včeraj 26. julija. Kislo je še, to se ve, a ipak mehko in za dober želodec prebavno.

— (Ujet morilec.) Pri sv. Ivanu blizu Zeline na Hrvatskem so 13. t. m. prijeli slugo, ki je svojega gospodarja Luko Nežića, načelnika v dolnjem Varošu pri Starej Gradiški, v noči od 12. do 13. februarja t. l. umoril in oropal. Ropar se zove Janez Grebenec in je iz Vrbeke na Kranjskem. Pripeljali so ga v Zagreb, da ga sodijo.

— („Dr. Klar.“) Uže večkrat smo tožili, s kako nevednostjo uredniki „Politike“ o Slovencih in naših razmerah sodijo, ter ne znajo menda razen češkega nobenega slovanskega jezika, ampak iz „N. Fr. Pr.“ svoje nauke jemljejo. Sedaj vidimo, da še to slabo. V listu od petka prinaša „Politik“ iz Dunaja dolgi članek, ki menda velja o našem izdajalcu Klunu, a „Politikovci“ govore vedno le o „dr. Klaru“, ki je baje bil naš državni poslanec itd. Da to nij tiskovna pomota, kaže slučaj, da „Klara“ osemkrat za poredom beremo; da pa tudi nij samo korektorjeva nevednost, dokazuje zopet to, da nam slavisti „Politike“ učeno mej oklepi povedo, da se pravi po slovenski „klar“ to, kar po nemški „schnabel“.

Izpred porotnega sodišča.

Glavna obravnava 21. in 22. julija 1875 proti Anton Ravnikarju in 23 tovarišev zaradi hudodelstva javne sile s poškodovanjem tuje lastnine po §. 85 k. p.

Predsednik je bil: c. kr. dež. sodn. svetovalec dr. Leitmaier; sodci: svetovalec baron Rechbach, adjunkta dr. Kraus in Tomšič, zapisnikar avskultant Višnikar.

Toženi so: Anton Ravnikar, navadno imenovan Kočijaž iz Klanca; Janez Glavač, nav. Peterka iz Klanca; Miha Plevel, nav. Plevelov iz Zaloga; Tine Butalič, nav. Butaličev iz Klanca; Matevž Korbar, nav. Hvalč iz Komende; Jože Jerman, nav. Borštetov iz Komende; Matevž Jerman, nav. Borštetov iz Komende; Janez Mohar, nav. Slanovec iz Komende; Janez Koritnik, nav. Urbank iz Klanca; France Lah, nav. Kovač iz Zaloga; Janez Kosirink, nav. Kosirinkov iz Komende; Janez Ravnikar, nav. Kočijaž iz Klanca; Janez Ercé, nav. Borštč iz Klanca; Janez Burger, nav. Kmetov, Lovrenc Burger, nav. Kmetov, Janez Zavrl, nav. Vahtarjev, Miha Kos, nav. Tonjev, Janez Kos, nav. Tonjev, Miha Kné, nav. Primožev, Janez Vidmar, nav. Meran, Anton Gerkman, nav. Primožek, Andrej Gerkman, nav. Primožkov, Anton Zavrl, France Zavrl vsi ti iz Zaloga.

Ti so se v noči od 18. — 19. januarja 1875 zbrali ob priliki necega ženitovanja v vasi Križ, ter so šli potem skupaj skozi vasi: Kapljas, Moste, Suhadolec, in so tamo na hišah Janeza Grantova, Andreja Mejača, Franceta Zadrgala, Janeza Strčina, Janeza Kepica, Franca Jermana, Matije Zupana, Janeza Jermana, Mihe Rebolja, Urše Plevelj, Jože Peterlina, Janeza Sršena, Janeza Letnerja, Janeza Urbanca, Matevže Mandeljna in Polone Urbanec iz hudobije pobili šipe, okvire in polkne na oknih, pokončali zgrade in, ploti itd., napravili škode 63 gl. 97 kr., sè skupnim dejanjem drug drugega podpirali, in k dovršenju poškodovanja pri-

pomogli ter se s tem zakrivali hudodelstva javne sile iz same hudobije.

Ker so bila ta poškodovanja iz hudobije doprinešena in ker znaša škoda nad 25 gl. ustanavlja to dejanje hudodelstvo hudobnega poškodovanja tuje lastnine po §. 85 k. p. Tega hudodelstva krive so vse tiste osebe, katere so se pridružile druhalu, ki je razsajala in razbijala po omenjenih vaseh, — ker so vsi k dovršenju dejanja pripomogli.

Izmej obtožencev je samo France Lah popolnem obstal svoje dejanje, drugi so pa večidel tajili; a ker je po pričah in po lastnem izpoznanju nekaterih zatožencev dokazano, da so se udeležili omenjenega kompota, so se morali vsi hudodelstva hudobnega poškodovanja krive spoznati. Samo France Zavrl je zatožbe oproščen.

Obsojeni so: Jože Jerman, Janez Mohar, France Lah, Miha Kos, Miha Kné, Anton Gerkman in Janez Kosirnik vsak na tri mesece ječe.

Anton Ravnikar, Janez Glavač, Miha Plevel, Tine Butalič, Matevž Korbar, Matevž Jerman, Janez Koritnik, Janez Ravnikar, Ercé, Janez Vidmar, Andrej Gerkman in Anton Zavrl vsak na štiri mesece teške vsacih 14 dnij z enim postom poostrene ječe.

Janez Burger, Lorenc Burger, Janez Zavrl, Janez Kos, vsak na pet mesecev teške, vsaki mesec z enim postom poostrene ječe.

Razne vesti.

* (To se vsaj izplača.) Viljem in Aleksander Collie sta ponarejala menjice v znesku 200 liber šterl., to je za 2 milijona gold., katere je potem akceptirala londonska banka in vestminsterska. Toda skupno iznašajo vse ponarejene menjice 1,500.000 liber, t. j. 10 in pol milijona gold. Oba ponarejalca, ki sta bila visoko postavljena uradnika pri nekem denarnem zavodu v Londonu, sta v zaporu.

* (Cerkven tat ustreljen.) Cerkven tat Fernando Garcia, ki je meseca februarja minolega leta ukradel v sevilskeji cerkvi, dragoceno sliko Murillovo, ter jo hotel v Novem Jorku prodati, je bil v Madridu zasačen in ustreljen.

Uradno naznanilo.

28. julija 1875.

Javne dražbe: Andrej Papežev iz Smuka, 245 gl., 29. julija (II. Žužemberk). — Jurij Stručeljevo iz Jarneje vasi, — Jak. Springerjevo iz Sl. Bistrice, 2210 gl., 29. julija (III. Črnomelj). — Fr. Kovačičevo od sv. Trojice, 580 gl., — Reze Zakrajškove iz Strmca, 482 gl., 29. julija (I. Lož). — Jože Zupančičevo iz Gumnišča, 160 gl., 28. julija (I. Zatičina). — Zapančičina Frid. Potratova, 29. julija v Zatičini. — Tone Flajnikovo iz Hrasta, 400 gl., 30. julija (I. Črnomelj). — Peter Pogorelčev iz Travnika, 200 gl., 30. julija (III. Ribnica). — Jan. Pezdircičevo iz Gribelj, 308 gl., 30. julija (II. Črnomelj). — Matija Kuhanicevo iz Boršta, 1814 gl., (II. Metlika). — Janez Zoržev iz Podrage, 850 gl., 30. julija (I. Vipava). — Miha Congerjevo iz Gorice, 30. julija (I. Vipava). — Jarnej Želcevo iz Petelinj 153 gl., 30. julija (II. Postojna). — Janez Mavsarjevo iz Hočunec, 4620 gl., 30. julija (I. Velike Lašice). — Mat. Juvancevo iz Srobotnika, 1434 gl., 30. julija (II. Velike Lašice). — Martin Jarcevo iz Kumanije, 1800 gl., 30. julija (II. Ljubljana). — J. Kristanovo iz Postojne, 300 gl., (II. Postojna). — A. Pleščevo iz Vidošič, 1230 gl., (I. Metlika). — T. Grmovo iz Kompolja, 845 gl., 31. julija (II. Lašice).

Umrli v Ljubljani

od 24. do 26. julija:

Ivan Vehovec, gostač, 64 l., na oslabenji. — Katarina Remus, gostica, 58 l., na jetiki. — Alfons Sajevic, advokata sin, 9 ur, na slabosti. — Marija Dolenceva, krojaška hči, 5 1/2 l., na vnetici grla. — Ognjeslav Detelja, uradnik, 74 l., na krvnem mrtvu. — Adele Šunko, dete restavrant, 4 1/4 l., na škrlatici. — Viktor Valentinčič, dete bankovnega uradnika, 6 dnij, na čejustnej božjasti. — Jos. Gervajs, dete c. k. poštnega oficijala, 6 mesecev, na osepnicah. — Helena Turkova, delavka, 30 l., na splivanji.

Poslano. Zagovor.

Sestavek: „Premišljevanje odhodnikovo“ v številki 164 „Slov. Naroda“ je tu uže troje prijateljev napačno prisodilo meni. Ker priznam, da je navedenih v njem več okoliščin, ki so zapeljati utegnile do enako prenaplajene sodbe i katerega prijateljev, razkropljenih po deželi, in ker ne želim s tacim dozdevkom biti v kvar pravemu pisavcu; izrekam tu javno, da istemu „premišljevanji“ vir nijsem niti jaz, niti sostanovnik moj.

V Ljubljani, 27. julija 1875.

Lovro Rozman,
abiturijent.

(257)

Vsem bolnim moč in zdravje brez leka in brez stroškov po izvrstni Revalesscière du Barry v Londonu.

28 let uže je nij bolezn, ki bi jo ne bila ozdravila ta prijetna zdravilna hrana, pri odraslih in otrocih brez medicinskega stroška; zdravi vse bolezni v želodcu, na živcih, dalje prsne, i na jetrah; žleze i naduho, bolečine v ledvicah, jetiko, kašelj, neprebavljenje, zaprtje, prehlajenje, nespanje, slabosti, zlato žilo, vodenico, mrzlico, vrtoglavje, silenje krvi v glavo, šumenje v ušesih, slabosti in blevanje pri nosečih, otožnost, diabet, trganje, shujšanje, bledico in prehlajenje; posebno se priporoča za dojenice in je boljše, nego dojnično mleko. — Izkaz iz mej 80.000 spriceval zdravih, brez vsake medicine, mej njimi spricevala profesorja Dr. Wurzerja, g. F. V. Beneka, pravega profesorja medicine na vseučilišču v Mariboru, zdravilnega svetnika Dr. Angelsteina, Dr. Shorelanda, Dr. Campbella, prof. Dr. Dédé, Dr. Uré, grofinje Castlestuart, Markize de Brehan a mnogo drugih imenitnih oseb, se razpošiljava na posebno zahtevanje zastoj.

Kratki izkaz iz 80.000 spricevalov.

Spricevalo zdravilnega svetnika Dr. Wurzerja, Bonn, 10. jul. 1852.

Revalesscière du Barry v mnogih slučajih nagradi vsa zdravila. Posebno koristna je pri dristi in grizi, dalje pri sesalnih in obistnih boleznih, a t. d. pri kamnju, pri prisadljivem a bolehnem draženju v skalni cevi, zaprtju, pri bolehnem bodenju v obistih in mehurju, trganju v mehurju i t. d. — Najbolje in in neprecenljivo sredstvo ne samo pri vratnih in prsnih boleznih, ampak tudi pri pljučnici in sušenju v grlu. (L. S.) Rud. Wurzer, zdravilni svetovalec in člen mnogo učenih družtev.

Winchester, Angleško, 3. decembra 1842.

Vaša izvrstna Revalesscière je ozdravila večletne i nevarnostne prikazni, trebušnih bolezni, zaprtja, bolne čutnice in vodenico. Prepričal sem se sam glede vašega zdravila, ter vas toplo vsakemu priporočam. James Shoreland, ranocelnik, 96. polka.

Izkušnja tajnega sanitetnega svetovaleca gosp. Dr. Angelsteina.

Berolin, 6. maja 1856.

Ponavljaje izrekan gledé Revalesscière du Barry vsestransko, najbolje spricevalo.

Dr. Angelstein, tajni sanit. svetovalec. Montona, Istra.

Učinki Revalesscière du Barry so izvrstni. Ferd. Clausberger, c. kr. okr. zdravnik. Spricevalo št. 76.921.

Obergimern, (Badensko), 22. aprila 1872.

Moj patient, ki je uže bolehal 8 tednov za strašnimi bolečinami vnetic jeter, ter ničesar použiti nij mogel, je vsled rabe Vaše Revalesscière du Barry popolnoma zdrav.

Viljem Burkart, ranocelnik.

Št. 80.416. Gosp. F. V. Beneka, pravi profesor medicine na vseučilišču v Mariboru (Nemčija), piše v „Berliner Klinische Wochenschrift“ od 5. aprila 1872 to le: „Nikdar ne zabim, da je ozdravila enega mojih otrok le takozvana „Revalenta Arabica“ (Revalesscière). Dete je v 4. mesecu vedno več in več hujšalo, ter vedno bljuvalo, kar vsa zdravila ajsjo bila v stanu odpraviti; toda Revalesscière gaje ozdravila popolnoma v 6 tednih.

St. 79.810. Gospo vdovo Klemmovo, Düsseldorf, na dolgoletnem bolehanju glave in davljenju.

St. 64.210. Markizo de Brehan, boleha je sedem let, na nespanji, treslici na vseh udih, shujšanji in hipohondriji.

St. 65.715. Gospodični de Montlouis na neprebavljenju, nespanji in hujšanju.

St. 75.877. Flor. Köllerja, c. kr. vojašk. oskrbnika, Veliki Varazdin, na pljučnem kašlju in bolehanju dušnika, omotici i tiščanju v prsih.

St. 75.970. Gospoda Gabriela Tešnerja, slušatelja višje javne trgovinske akademije dunajske, na skoro breznadejni prsni bolečini in pretresu čutnic.

St. 75.928. Barona Sigmo 10letne hramote na rokah in nogah i t. d.

Revalesscière je 4krat tečnejša, nego meso, ter se pri odraslih in otrocih prihrani 50krat več na ceni, gledé hrane.

V plehastih pušicah po pol funta 1 gold. 50 kr., 1 funt 2 gold. 50 kr., 2 funta 4 gold. 50 kr., 5 funtov 10 gold., 12 funtov 20 gold., 24 funtov 36 gold., — Revalesscière-Biscuiten v pušicah 2 gold. 50 kr. — 4 gold. 50 kr. — Revalesscière-Chocolatée v prahu n v ploščicah za 12 tas 1 gold. 50 kr., 24 tas 2 gold. 50 kr., 48 tas 4 gold. 50 kr., v prahu za 120 tas 10 gold., za 288 tas 20 gold., — za 576 tas 36 gold. — Prodaje: Barry du Barry & Comp. na Dunaji, Wallfischgasse št. 8, v Ljubljani Ed. Mahr, v Gradcu bratje Oberanzmeyer, v Innsbruku Diechtl & Frank, v Celovcu P. Birnbacher, v Lendu Ludwig Müller, v Mariboru M. Moric, v Meranu J. B. Stockhausen, v Zagrebu v lekarnici usmiljenih sester, v Čerovicah pri N. Šnirhu, v Oseku pri Jul. Davidu, lekarju, v Gradcu pri bratih Oberranzmeyer, v Temešvaru pri Jos. v. Papu, mestnemu lekarju, pri C. M. Jahnerju, lekarju, v Varazdinu pri lekarju dr. A. Halterju, kakor v vseh mestih pri dobrih lekarjih in specerijskih trgovih: tudi razpošilja dunajska hiša na vse kraje po poštah kazknih ali povzetjih.

Piccolijeva lekarna „k angelju“.

Farmacijske specialitete Gabriel Piccolija,

lekarja v Ljubljani, na dunajske cesti.

Anaterinova ustna voda in zobni prašek. Boljši, nego vsaka druga zobna voda in zobni prašek, pravo sredstvo zoper zoboból in ustne bolezni, zoper gnjilobo in majanje zob, zoper difteritis ali vnetico grla in skorbut, prijetnega duha in okusa, krepi dalje zobno meso, in je sploh neprimerljivo sredstvo za čiščenje zob. Kedor ga enkrat poskusi, dal mu bode gotovo prednost, vzlic vsim enakim izdelkom. 1 steklenica 60 kr., 1 škatlja 40 kr.

Ribje olje, pošiljano na ravnost iz mesta Bergen na Norveškem, brezokusno in ne slabodišeče, 1 originalna steklenica 80 kr.

Pravi sajdlincev pulver. Nareja se z čisto kemienih tvarin. 1 škatlja 80 kr., 1 tucat škatelj 6 gold. 60 kr.

Pravo vinsko žganje z soljo, v pomoč bolehnemu človeštvu, pri vsih notranjih in vnanjih prisadlih, zoper večino boleznij, posebno za vsakovrstne rane itd. 1 steklenica 40 kr.

Eliksir iz Kine in Koke. Najboljši do sedaj znani želodečni likér. Pospešuje cirkulacijo in prebavljenje, ter različne organe in ude z nova okrepi in oživi. 1 steklenica 80 kr.

Glycerin-Crème. je posebno izborno sredstvo zoper razpokane ustnice in kožo na rokah. 1 flacon 30 kr.

Lancaster-lilijna voda. Toaletni zaklad. Specijalno, da se ohrani koža krasna, nježna in mehka, se jej daje prednost pred vsemi umivalnimi vodami, lepoticem in lepoticnim sredstvom, katera so čisto škodljiva. 1 steklenica 1 gold.

Rajževi pulver. Izključljivo iz vegetabilnih tvarin, posebno zdrav za kožo, katerej podeli izvorno brhkost in čvrstost, kar se nahaja le pri mladini. 1 paket 10 kr., 1 škatlja 40 kr.

Sok iz Tamarinde. Po mrzlih sredstvih iztlačen. Učinkuje znamenito krepilno in olajšajoče. 1 steklenica 40 kr.

Neizmotljivo sredstvo zoper mrzlico. Učinek tega léka je dokazana istina in vsaki bolnik, ki je lék uže poskusil sam na sebi, se bode radostno prepričal, da je najmočnejše in zanesljivejše sredstvo do sedaj znanih zoper ponavljajoče se mrzlico. 1 steklenica 80 kr.

Naročila se izvršujejo vračajoč se pošto proti poštnemu povzetju. (132—68)

Dunajska borza 27. julija.

(Izvirno telegrafsko poročilo.)

Enotni drž. dolg v bankovcih	70 gld.	90	kr.
Enotni drž. dolg v srebru	74	—	—
1860 drž. posojilo	112	60	—
Akcijske narodne banke	936	—	—
Kreditne akcije	216	—	—
London	111	55	—
Napol.	8	90	—
C. k. cekini	5	24 1/2	—
Srebro	101	70	—

Loterijske srečke.

Na Dunaji 24. julija: 40. 31. 85. 74. 2.
V Gradcu 24. julija: 54. 34. 60. 50. 64.

Dr. Fr. Lengila Brezova mast ali balzam.

Uže vegetabilni sok sam, ki kaplje iz breze, ako se drevo navrta, je od pamtveka znan, da je najznamenitejšje lepoticno sredstvo; ako se pak ta sok po značevem predpisu pripravlja kemičnim pótom v balzam, takrat še le dobi skoro čudotvorno moč. Se li namaže n. pr. zvečer obraz ali koža, olupi se uže takoj drugo jutro koža, ki postane vsled tega bela in nježna.

Ta balzam lika v obliči vse gube in kozave lise, ter mu podeli mladostno barvo. Koža postane bela, nježna in čvrsta; kmalu izginejo i pége, žoltine, ogerce, nosna rudečina, zakažni črvi in vse druge nesnage kože. Cena 1 lončka s priloženim navodom 1 gold. 50 kr., po pošti 10 kr. več. Da Dunaji pri g. Filipu Neustein-u, lekarji, na voglu: „Planken- und Spiegelgasse“; dalje ga prodaje še v Gradcu: H. Kiehlhauser, Sporgasse; v Zagrebu: S. Mittelbach, droguist. (241—3)

Centralna razpošiljavna zaloga pri Albin Müller-ju, kemikarju v Brnu.

Hygienische Cosmétique PRÄPARATE VON ALBIN MÜLLER

Dr. John Yate-jeva

Florilina,

rastlinski ustni cvet, je najboljšje sredstvo za ohranjenje zob, odstrani smradljivo sapo, ter jej podeli prijetno čvrstost, ozdravi zopet krvaveče in otekle zobno meso, zabrani gnjilobo zob, je utrdi in ohrani inflamacijo v grlu in goltancu, a steklenica 60 kr.

Dr. John Yate-jev

Serail zobni prašek,

očisti tako zobe, da se ne odpravi samo vsakdanje rabe običajno neprijetni zobni kamen, nego i zobna glazura, belina in čvrstost se s tem pospešuje, a škatlja 40 kr.

Dr. John Yate-jev

Prompto-Olvio,

(kapljice za zobe), garantirano sredstvo potolažiti brzo in z vspehom vsaki zoboból. 1 etui s pripravljeno volno 40 kr.

Turške kroglice,

prežvekovalne kroglice za odstranjenje smradljive sape, ki izvira iz ust vsled pušenja tabakovega, ali vsled zavžitih spirituoznih napojev itd., zelo potrebne pri obisku boljših in olikanih krogov, glediščev, plesov, salonov itd. itd., a škatlja 40 kr.

Dr. Berhaver-ja

splošno zelišno zdravilo za želodec.

Ta aromatični in močni destilat je izborno sredstvo zoper slabo prebavljenje, in iz tega izviraajočo netečnost k jedi, péhanje in napenjanje, nervozni glavoból, pekočino, želodečno prehlajenje in trganje, bledico, gliste, sploh pri vseh boleznih, ki izvira iz slabega prebavljenja, a steklenica 50 kr.

Müller-jeve

zelišne prsne kroglice,

znamenito olajšajoče sredstvo zoper kašelj, prso-ból, težko dihanje, suhi kašelj, hripavost in zoper vse štetalne bolezni v prsih, a škatlja 30 kr.

Philokome,

(zelišna-pomada), v svojih glavnih razdelih narejen iz rastlinskih oljev, ohrani lase in brado v izvornej lepoti in moči, zabrani vsako stvarjenje luskin na glavi, ter pospešuje rast lasi znova tam, kjer jih prej nij bilo, ozdravi v kratke dobi vsakovrstno lasno bolezen, naj se učeno zove kakor hoče in nij treba zdravniške pomoči pri lasih in drugih enakih nesmislov. Učinek te pomade je čestokrat čudovit. 1 eleganten stekleni-pót 1 gold.

Orientalno lepoticno mleko.

Mnogi imajo zahvaliti svojo lepo, čisto, belo in mladotično kožo edino le „Orientalnemu mleku“. Vse na obrazu ali koži se nahajajoče napake, kakor: Pége, šinje, lisaj, mozolji, samoročna rudečina, zagorelost brazde, kozavost itd. izginejo v nekoliko dneh in na mesto njih nastopi nježna, mladostna barva. Vsepeh je tako gotov, da se garantira popolna neškodljivost, a steklenica 1 gold. 60 kr.

(183—9)

Gori omenjene specialitete se prave dobivajo:

v Ljubljani, pri gosp. Petru Lassniku.